

Jaarverslag 2015

Stichting Museumpark Archeon

Jaarverslag Stichting Museumpark Archeon		
Naam opdrachtgever	Stichting Museumpark Archeon Archeonlaan 1	
Contactgegevens	2408 ZB Alphen aan den Rijn	

Stichting Museumpark Archeon (2016) Jaarverslag 2015

Copyright © 2016 Stichting Museumpark Archeon

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.

INHOUD

1. Introductie.....	4
Voorwoord	4
Museumregistratie	4
2. Publiek.....	5
Bezoekersaantallen Archeologiehuis	5
Activiteiten	5
Evenementen	5
Lezingen.....	6
Tijdelijke exposities	7
Presentatie	7
Marketing en communicatie	8
Media aandacht.....	8
3. Collectie.....	9
Collectieverloop	9
Museumpark	9
Archeologiehuis Zuid-Holland	9
Registratie	10
Kerncollectie Archeologische Voorwerpen	10
Kerncollectie Reconstructies	10
Kerncollectie Documenten.....	10
Onderzoek en publicatie	10
Projecten	11
4. Bedrijfsvoering	12
OR & cao.....	12
Personeel.....	12
Vrijwilligers.....	12
Veiligheid.....	12
5. Governance	13
Besturingsmodel	13
Samenstelling	13
Rooster van aftreden.....	13
CCG	13
Onafhankelijkheid	14
Bezoldiging	14
Vergaderingen bestuur 2015.....	14

1. INTRODUCTIE

VOORWOORD

2015 is voor de Stichting Romeins museum Alphen aan den Rijn een zeer druk jaar geweest met vele museale activiteiten.

De samenwerking met de Vrienden van Archeon en de Archeologische Werkgemeenschap Nederland is in dit vierde exploitatiejaar wederom goed en met nog meer intensiteit verlopen.

Dit alles mede mogelijk gemaakt door de inzet van de vele vrijwilligers, waarvoor het bestuur haar bijzondere dank wil uitspreken.

Het jaarverslag 2015 verschaft u een overzicht van deze vele activiteiten, de wisseltonstellingen, de deelname aan de Nationale Museumweek "Ons Echte Goud", de voortreffelijke lezingen, waaronder die van de heer H. Pleij en de eerste Nationale Archeologiedagen, een initiatief van de provincie Zuid-Holland. Deze bleken een zeer groot succes, waardoor er een vervolg komt in 2016 en er een permanente opgravings-activiteit wordt gerealiseerd direct voor ons museum.

In het kader van de Limes jaar hebben wij samen met Archeon, de provincie Zuid Holland en gemeente Alphen aan den Rijn de "Landmark" langs de N11 kunnen realiseren.

In het 21e jaar van Archeon heeft er een transitie plaatsgevonden, waarbij Archeon de Museumstatus heeft verworven. Het bestuur van de Stichting Romeins Museum Alphen aan den Rijn heeft na de uitvoerige gesprekken met de directie van Archeon haar goedkeuring kunnen uitspreken voor de omvorming naar de Stichting Museumpark Archeon.

Uiteraard zijn het bijhorende takenpakket en de wederzijdse verantwoordelijkheden goed vastgelegd in de statuten.

Het bestuur van de Stichting Museumpark Archeon kijkt uit naar een verdere voortzetting van de intensieve samenwerking met de Vrienden van Archeon, de AWN, de provincie Zuid-Holland, de Limes organisaties en Archeon.

Zo zijn de gesprekken gaande met de gemeente Alphen aan den Rijn, provincie Zuid-Holland en het Bouwfonds voor de realisatie van het Masterplan 2020 met daarin o.a. een scheepvaart/limes museum en de uitbreiding van Archeon.

Tevens kijken wij uit naar het eerste lustrum van de Villa Rijswijk en het Archeologiehuis Zuid-Holland, dit alles in de komende augustus maand.

Bestuur van de Stichting Museumpark Archeon.

MUSEUMREGISTRATIE

In 2012 is de museumregistratie voor het Archeologiehuis Zuid-Holland en Archeon zelf gestart. In 2014 heeft dit proces geleid tot een succesvolle registratie voor het Archeologiehuis, en in december 2015 is ook heel Archeon officieel geregistreerd. Hiertoe is de Stichting Romeins Museum Alphen aan den Rijn omgevormd tot de Stichting Museumpark Archeon. Archeon heeft het auditproces volledig doorlopen, en in 2015 is er a.d.h.v. de ingezonden documentatie en het auditbezoek besloten dat zij aan de kwaliteitsnorm voldoet.

2. PUBLIEK

BEZOEKERSAANTALLEN ARCHEOLOGIEHUIS

In onderstaand overzicht staan de bezoekersaantallen voor het Archeologiehuis Zuid-Holland. Aangezien de Stichting pas per november 2015 voor heel Archeon de museale taken ten uitvoer brengt, en Archeon in deze wintermaanden grotendeels gesloten was, zijn de bezoekersaantallen voor Archeon niet in dit jaarverslag opgenomen.

	Jan	Feb	Ma	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Jaar
2012	2110	1035	81	2352	3385	6277	1762	11761	4157	3706	25	1501	<u>38152</u>
2013	2673	1006	2194	6870	5015	6990	2531	10533	3656	4420	180	2997	<u>49065</u>
2014	1136	3047	1420	5445	5827	5736	3503	11307	5284	4547	109	2186	<u>49547</u>
2015	886	1477	1814	4533	5710	3970	3630	8373	4457	5240	558	4113	<u>44761</u>

ACTIVITEITEN

EVENEMENTEN

In 2015 zijn er vele evenementen georganiseerd. De meeste evenementen zijn georganiseerd door Archeon, waarbij het museum meedeelde in het programma, maar er zijn ook een aantal evenementen georganiseerd vanuit het museum. Het betreft hier o.a. de opening van tentoonstellingen, de Nationale Archeologiedagen en de Museumweek. In onderstaande overzicht zijn deze evenementen gemarkeerd.

Datum	Evenement
20 december t/m 4 januari	Vier de winter
18 februari t/m 1 maart	Voorjaarsopening
13 maart	Opening Leven langs de Limes Alphen
28 maart	Seizoensopening & Palmpasen
3 t/m 6 april	Allemansend, Vikingen & Pasen
11 & 12 april	Spelletjes van alle tijden
18 t/m 26 april	Museumweek
3 t/m 10 mei	Romeinenweek
10 mei	Moederdag/Romeinenweek/Mariaprocessie
16 & 17 mei	Schots weekend
23 & 24 mei	Grijze jagerdagen + Vikingen
25 mei	Vikingen/Pinksteren
13 & 14 juni	Middeleeuws weekend: Ridders en jonkvrouwen
20 juni	Vader/zoon dag
25 & 26 juli	Ridders en jonkvrouwen
9 juli	Opening Leven langs de Limes Voorburg
1 t/m 16 augustus	Romeinenfestival
8 & 9 augustus	Theatervoorstelling Boudica
25 t/m 30 augustus	Internationale Vikingmarkt
5 & 6 september	Prehistorisch weekend
12 september	Open Monumentendag
13 & 20 september	Scutterie van St. Sebastiaan
19 september	Uitreiking Thea Beckmanprijs
26 & 27 september	Voedselweekend
11 oktober	Muziek in Kerk en Kroegh
15 & 16 oktober	Nationale Archeologiedagen
23 & 24 oktober	Griemelavonden
21, 22, 28 & 29 november	Stad van Sinterklaas
12 & 13 december	Midwinterfair
18 december	Opening Archeon Limes Landmark
19 december	Open dag voor Alphenaren
19 december t/m 2 januari	Vier de Winter

Nationale Archeologiedagen

17 & 18 Oktober waren voor het eerst de Nationale Archeologiedagen. Archeon, in samenwerking met het Erfgoedhuis Zuid-Holland, de AWN Rijnstreek en de provincie Zuid-Holland hebben hier vol op ingezet. Wethouder Kees van Velzen heeft de Archeologiedagen voor Alphen aan den Rijn geopend bij het museum, door met een metaaldetector als eerste een Romeinse munt te vinden. Vervolgens zijn er het hele weekend aanvullende activiteiten geweest, zoals een opgraving voor kinderen (met metaaldetectoren), extra rondleidingen en speurtochten en de mogelijkheid om met archeologen van de AWN in gesprek te gaan!

LEZINGEN

In 2015 zijn er door de AWN en de VVvA periodiek lezingen georganiseerd in het auditorium. Daarnaast zijn er in het kader van de tijdelijke tentoonstellingen (Leven langs de Limes) een serie publiekslezingen georganiseerd. Met deze lezingen is geëxperimenteerd (aanvangstijd, locatie etc.) om te peilen wat de ideale setting is hiervoor. Als conclusie kon worden getrokken dat er voor reguliere bezoekers weinig animo is om een academische lezing bij te gaan wonen.

Naast de lezingen in dit overzicht zijn er bij de verschillende openingen aanvullende lezingen geweest.

Datum	Titel	Spreker	Door:
Woensdag 7 januari	<i>Landweren; laat-middeleeuwse verdedigingslijnes</i>	Drs. Bertus Brokamp	VVvA
Maandag 26 januari	Romeins Ockenburgh verder ontrafeld: ook nog een Romeins kamp?	Jeroen van Zoolingen	AWN
Zaterdag 7 februari	Immaterieel erfgoed en het museum	Dr. Albert van der Zeijden	VVvA
Woensdag 4 maart	Duistere tijden	Jan van Aken	VVvA
Maandag 23 maart	Een zaterdagmiddag in Matilo	Dr. Dé Steures	AWN
Woensdag 8 april	De blaarkop: een fascinerende zoektocht naar de koe die Zuid-Holland definitief veranderde		
Woensdag 22 april	De Middeleeuwse stad als geboortegrond	Drs. Herman Pleij	VVvA
Woensdag 6 mei	Dagelijks leven en kleding van de Romeinse vrouw	Drs. Ratna Drost	VVvA
Woensdag 10 juni	Slenteren door de geschiedenis: een archeologische stadswandeling door Gouda	Drs. Maarten Groenendijk	VVvA
Zaterdag 13 juni	'Romeins aardewerk uit Zuid-Holland (hands-on)	Dr. Ester van de Linde	**
Maandag 29 juni	Een votiefdepot uit Satricum (Italië)	Dr. Dé Steures	AWN
Zaterdag 11 juli	Romeinse forten in Nederland	Dr. Julia Chorus	**
Zondag 16 augustus	Smaak van de Limes	Claudia Vandepoel	**
Woensdag 9 september	'Vergeten Bandkeramiek'	Drs. Ivo van Wijk	VVvA
Maandag 14 september	Smaak van de Limes	Claudia Vandepoel	AWN
Woensdag 7 oktober	Jheronimus Bosch en laatmiddeleeuwse volkscultuur in Nederland	Prof. dr. Jos Koldewey	VVvA
Maandag 12 oktober	Monuments on the Horizon	Dr. Quentin Bourgeois	AWN
Dinsdag 3 november	CASTELLUM HOGE WOERD en DOMunder, twee Utrechtse castella toegankelijk voor publiek	Drs. Erik Graafstal en Drs. Herre Wynia	VVvA
Maandag 9 november	Houten castella	Julia Chorus	AWN
Woensdag 9 december	Mysterieuze heiligdommen in het leven van de Romeinse mens	Dr. Karel Innemee	VVvA

** betreft de lezingen die in het kader van de tijdelijke tentoonstelling zijn georganiseerd.

TIJDELIJKE EXPOSITIES

Cold Cases in de Archeologie | 17 mei 2014 – maart 2015

Deze tentoonstelling liet zien hoe forensische technieken kunnen worden toegepast in de archeologie om zo tot nieuwe inzichten te komen. Deze moderne onderzoeksmethoden zijn toegepast op de skeletresten van twee 7e-eeuwse vrouwen en op het massagraf uit Wassenaar uit ongeveer 3700 voor Christus. Deze onderzoeksmethoden waren in 1987 (toen het werd opgegraven) immers nog niet toegankelijk! Het verrichte DNA onderzoek, de reconstructies en het isotopenonderzoek zorgden voor vele nieuwe inzichten. Voorbeelden van onderzoek aan vondsten uit Wassenaar, Vlaardingen én Oegstgeest passeerden in deze tentoonstelling de revue. Wegens succes was de tentoonstelling verlengd tot maart 2015.

Leven langs de Limes: Alphen aan den Rijn | 14 maart – 28 juni 2015

Deze tentoonstelling was de eerste in een serie van vier die in het kader van de Erfgoedlijn Limes door de provincie Zuid-Holland mogelijk is gemaakt. Deze tentoonstellingen zijn achteraf digitaal op onze te bezoeken. Ter hoogte van het huidige Alphen aan den Rijn lag een Romeins fort, Albaniana genaamd. De soldaten in het fort hielden zich bezig met het bewaken van de grens en het oefenen voor de eventuele strijd. Veel fortbewoners in Alphen waren geen legionairs uit het zuiden, het konden net zo goed lokale mannen zijn. Door dienst te nemen bij de hulptroepen konden zij het Romeinse burgerschap verdienen. Aan de hand van uiteenlopende vondsten gaf de tentoonstelling een indruk van het leven van de in Alphen gelegerde soldaten.

Leven langs de Limes: Voorburg | 10 juli 2015 – maart 2016

De tweede tentoonstelling in de Limes-reeks behandelt de aanleg van het kanaal van Corbulo en het ontstaan van de stad Forum Hadriani op de oever van dit kanaal. Recent is nieuw onderzoek uitgevoerd naar de precieze loop van het kanaal in de gemeente Leidschendam-Voorburg. Daarbij is aan het licht gekomen dat de Romeinen niet schuwden om dwars door de strandwallen heen te graven en flink gebruik te maken van beschoeiingsmogelijkheden.

Daarnaast is duidelijk vastgesteld dat de Romeinen het kanaal 'droog groeven', dat wil zeggen dat zij zo lang mogelijk een dam lieten staan, zodat ze het kanaal konden graven zonder dat er water in stond. Omdat ook bij dit onderzoek geen duidelijke aanwijzingen zijn gevonden voor groot en intensief baggeronderhoud, lijkt het vrij zeker dat het (noordelijk deel van het) kanaal waarschijnlijk maar relatief kort in gebruik geweest is, ongeveer tot het midden van de tweede eeuw AD. Dit is opmerkelijk, omdat de bloeitijd van Forum Hadriani langer duurde.

Aan de hand van vondsten, kaarten en afbeeldingen schetst de tentoonstelling de geschiedenis van het onderzoek naar zowel het kanaal als het Forum en wordt inzicht geboden in de weg- en waterwegen in Zuid-Holland in de Romeinse tijd. Wegens succes is deze tentoonstelling verlengd tot maart 2016.

PRESENTATIE

In het Archeologiehuis Zuid-Holland is de presentatie van de collectie redelijk gelijk gebleven. Aangezien de IJzertijd-kano uit Vlaardingen in 2015 is verhuisd, zijn er plannen opgesteld om de zijwanden van de benedenzaal opnieuw in te richten. Deze plannen zullen begin 2016 worden ingevoerd. Het plan is om a.d.h.v. vier overkoepelende elementen verschillende Romeinse uitvindingen de revue te laten passeren.

De vaste presentatie van de kerncollectie reconstructies in het museumpark is op momenten anders aangekleed geweest (i.v.m. bijvoorbeeld evenementen), maar is grotendeels gelijk gebleven. De aanvullende reconstructies, zoals kleding en attributen, is in constante flux en zorgt voor een flexibele afwisseling in de presentatie. Door te wisselen in bijvoorbeeld kleding is het mogelijk geweest om verschillende rangen en standen, rassen en beroepen uit te dragen.

In 2014 is er gestart met het plaatsen van tekstborden in het park, aangezien uit enquêtes bleek dat hier vraag naar was. In 2014 zijn er voor de prehistorie visueel aantrekkelijke informatieborden ontwikkeld, en in 2015 zijn deze ook voor de Romeinse afdeling en de middeleeuwen geplaatst. Deze wisseling in museale presentatie heeft als gevolg dat de medewerkers in hun verhaal de nadruk kunnen leggen op de context en dieper in hun verhaal kunnen gaan, aangezien de basis informatie al verstrekt is. Tevens wordt de bezoeker op deze wijze niet verplicht te interacteren met medewerkers. De wijziging is succesvol ontvangen door het publiek en het experiment is dan ook als geslaagd bestempeld.

Tevens is er afgelopen jaar gestart met het ontwikkelen van audiotours door de verschillende afdelingen van het museumpark. Die voor de Romeinse Tijd en de prehistorie zijn al online te beluisteren of downloaden, zowel thuis als op locatie. Hierdoor kan de bezoeker kiezen om op eigen tempo informatie op te doen over bepaalde locaties.

MARKETING EN COMMUNICATIE

Het jaar 2015 was voor zowel museum als museumpark een jaar van vernieuwing op het gebied van communicatie. Er is een nieuwe website ontwikkeld voor het museum, waarop de actualiteiten overzichtelijker te volgen zijn, en waar meer beeld in is geïncorporeerd. Ook voor Archeon is een nieuwe website ontwikkeld, met vele nieuwe functies, zoals:

- Een virtuele loop door het museumpark, met informatie over geselecteerde objecten;
- Een constant up-to-date overzicht van de activiteiten die vandaag te doen zijn (ook op de telefoon);
- Veel meer video en fotomateriaal;
- Een overzichtelijke scheiding van informatie voor de verschillende doelgroepen;

Er zijn regelmatig campagnes via sociale media uitgevoerd (via Twitter & Facebook hoofdzakelijk). Ook zijn Archeon en het museum op verschillende beurzen aanwezig geweest, zoals de NOT, de Margriet Winterfair en de Smaak van Italië beurs. Er is gebruik gemaakt van gedrukt promotiemateriaal (flyers, folders, etc.), maar ook van mailinglijsten en persberichten.

MEDIA AANDACHT

Museumpark Archeon en het Archeologiehuis Zuid-Holland zijn in 2015 meermaals in de pers geweest, en er is niet alleen lokale belangstelling geweest voor verschillende projecten en/of evenementen, maar ook nationaal is er aandacht geweest. Hieronder volgt een kort overzicht van enkele zaken die in de pers geweest zijn (puur ter illustratie):

- Opening en plaatsing van de Archeon Limes Landmark;
- De open dag voor Alphenaren;
- Het Romeins festival en de voorstelling van Boudicca;
- De Nationale Archeologiedagen;
- De Romeinenweek en de crowdfunding voor de Zwammerdam;
- Diverse lokale acties, zoals de Avondvierdaagse en de kerstwandeling;
- De Nationale Museumweek;
- De uitbreidingsplannen van Archeon;
- De Grijze Jagerdag & de Midwinterfair;
- De Thea Beckman prijs;
- De Griezelseizoenen;

3. COLLECTIE

Vanwege de museumregistratie van zowel Archeologiehuis als Archeon is in 2015 de collectie opnieuw gedefinieerd. Besloten is om één collectiebeleid te voeren voor alle collecties binnen Archeon, toepasbaar voor alle deelcollecties. Dit collectiebeleid is grotendeels opgesteld, en zal per 2016 van kracht zijn. De collectie is ingedeeld in een drietal kerncollecties, en wordt aangevuld met een serie 'dynamische reconstructies' van bv. kleding of gebruiksvoorwerpen. Deze dynamische reconstructies zijn, juist vanwege hun dynamische aard, niet opgenomen in het collectie register.

Deze kerncollecties zijn als volgt gedefinieerd:

De **kerncollectie Archeologische voorwerpen**; deze kerncollectie is opgebouwd uit authentieke vondsten afkomstig uit het Provinciaal Archeologisch Depot Zuid-Holland, aangevuld met objecten uit het depot van het Rijksmuseum van Oudheden en het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van de gemeente Rotterdam (BOOR). Deze kerncollectie, zoals te zien in het Archeologiehuis Zuid-Holland, bestaat enerzijds uit bruiklenen, en anderzijds uit een tentoonstelling in bezit van en opgesteld door het Provinciaal Archeologisch Depot in samenwerking met het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

De **kerncollectie Reconstructies**; deze omvat statische, lastig verplaatsbare, relatief onvervangbare, duurzame authentieke reconstructies, gebaseerd op Nederlands bronmateriaal, passend binnen de chronologische en thematische context zoals afgebeeld in Museumpark Archeon, welke door hun natuur, toepassing, schaal en uniekheid behoren tot de permanente basistentoonstelling. Deze objecten zijn vanaf de start van Archeon verzameld, aangevuld en opgebouwd.

De **kerncollectie Documenten**; deze collectie omvat brongegevens voor de reconstructies, zoals eigen bouwtekeningen, blauwdrukken, schetsen en verbouwings- en restauratieverslagen. Deze worden deels opgeslagen in archiefkasten en deels digitaal. Waar van toepassing zijn de originele bouwkundige brontekeningen ook te vinden bij de gebruikte architectenbureaus. Archeon heeft kopieën van de gebruikte archeologische rapporten. De originelen zijn te vinden bij de opgravende bevoegdheid (Universiteit, Gemeentelijk/Provinciaal depot of RCE).

COLLECTIEVERLOOP

MUSEUMPARK

Aanwinsten

In 2015 is een van de mesolithische hutten compleet vervangen. Deze is door Leo Wolterbeek, een specialist op dit gebied, samen met medewerkers van Archeon geconstrueerd. Uiteraard zijn er ook aanvullende reconstructies (kleding, gebruiksvoorwerpen e.d.) verworven en vervangen.

Restauratie

Veel van het houtwerk en meubilair wordt regelmatig vervangen om het object in goede staat te houden. Hiertoe is er een onderhoudsplan waarbij o.a. alle Romeinse gebouwen geheel geschilderd worden.

- In het najaar van 2014/2015 zijn er grootschalige restauratiewerkzaamheden verricht.
- In de Middeleeuwen zijn er in enkele huizen palen in de grond vervangen.
- Marc van der Aa heeft meerdere huizen in de middeleeuwen verfraaid met historische schilderijen e.d..
- Boven het Zwammerdamschip is een overkapping geplaatst, om deze te beschermen tegen het weer.

ARCHEOLOGIEHUIS ZUID-HOLLAND

In 2015 is de IJzertijd-kano van Vlaardingen verhuisd van de begane grond van het museum naar een nieuw museum in Vlaardingen. Verder heeft deze afdeling geen collectiemutaties ondergaan. Op de eerste etage, waar de objecten in bezit van het provinciaal depot worden geëxposeerd, zijn geen noemenswaardige mutaties geweest.

REGISTRATIE

KERNCOLLECTIE ARCHEOLOGISCHE VOORWERPEN

Alle objecten aanwezig in de deelcollectie op de begane grond zijn volledig ingevoerd in de database (Adlib Museum Basis 4.2). De bruiklenen zijn aangevuld en grotendeels van standplaats voorzien. Het gaat hier om 231 objecten, waarvan 11 bruiklenen verdeeld staan over twee vitrines en nog van specifieke standplaats moeten worden voorzien.

Van de deelcollectie op de eerste verdieping is een deel geregistreerd. In 2015 is er vooruitgang geboekt bij het registreren van de rest, de prioriteit is echter gelegd op het afronden van het register voor de kerncollectie Reconstructies. Najaar 2015 is het project weer opgepakt, en de prognose is om in 2016 de registratie van de bovenverdieping af te ronden.

Het Erfgoedhuis Zuid-Holland heeft het standplaatsregister van de bovenverdieping aangepast.

KERNCOLLECTIE RECONSTRUCTIES

In 2014 is gestart met het opstellen van een standplaatsregister voor alle objecten uit de kerncollectie reconstructies. In 2015 is het gehele register aangelegd. Alle objecten uit de kerncollectie zijn volledig geregistreerd. Per deelcollectie zijn zij verzameld en gesorteerd op standplaats.

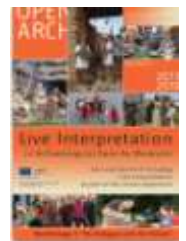
KERNCOLLECTIE DOCUMENTEN

De kerncollectie documenten is in 2015 volledig gewaardeerd en gesorteerd. Er is een systeem opgezet voor de registratie van de documenten met een waardering van 5 of 6 (zie hieronder wat deze klassen inhouden). Deze registratie is in gang gezet en zal naar verwachting binnen het eerste kwartaal 2016 zijn voltooid.

5. Readers & contextuele informatie: Alle readers, artikelen, omschrijvingen, tekeningen e.d. die behouden moeten worden.
6. Collectie-informatie en bronmateriaal; Alle tekeningen, rapporten, artikelen en documenten die direct horen bij een object uit de kerncollectie.

ONDERZOEK EN PUBLICATIE

- ✓ In 2014 is er een artikel gepubliceerd over een zwaardblad uit het Archeologiehuis. Door een nieuwe vondst is dit onderzoek weer opnieuw in de aandacht gekomen in 2015.
- ✓ I.v.m. de plannen voor een Romeins Scheepvaartmuseum is er onderzoek verricht naar de Romeinse platbodemschepen.
- ✓ Vanaf 2016 zal er op de muren van het Romeins Museum e.e.a. te lezen zijn over Romeinse uitvindingen.
- ✓ Voor het OpenArch project is er een boek gepubliceerd over "Live Interpretation in Archaeological Open-Air Museums", welke zich richt op het presenteren aan bezoekers.

PROJECTEN

De Stichting Museumpark Archeon heeft in 2015 bijgedragen aan meerdere projecten. Haar rol hierin was ofwel ondersteunend, ofwel dragend. Hieronder volgt een kort overzicht van deze projecten:

- Erfgoedlijnen (Provincie Zuid-Holland)
 - o De Zwammerdam; het realiseren van een overkapping t.b.v. het behoud van de reconstructie van de Zwammerdam 6.
 - o Archeon Limes Landmark; het realiseren van een beeldmerk langs de N11, met als doel het visualiseren van de Romeinse Limes.
 - o Limes wisseltentoonstellingen; het organiseren van een viertal tijdelijke tentoonstellingen over verschillende locaties langs de Limes in Zuid-Holland.
- EU-projecten
 - o OpenArch; een vijfjarig EU-project met verschillende openluchtmusea/parken, waarbij a.d.h.v. uitwisselingen, conferenties en publicaties kennis wordt gedeeld over o.a. publiekspresentatie, museummanagement en ambachten.
- Uitbreiding
 - o (Nationaal) Romeins Scheepvaartmuseum; een project met als doel het realiseren van een museum, waar de Romeinse Zwammerdamschepen in kunnen worden gepresenteerd.
- Overige projecten
 - o Roman Runs; een lokaal project om de Avondvierdaagse een Romeins tintje te geven.
 - o Kom aan boord bij de Romeinen!; een crowdfundingproject om geld in te zamelen voor de restauratie van de reconstructie van de Zwammerdam 6.
 - o Bijenproject; het creëren van nog meer diversiteit in bomen, struiken en planten, variatie in oevers en droge hellingen maken en een nog selectiever maaibeheer toepassen

4. BEDRIJFSVOERING

In 2014 is gestart met het verder structureren en formaliseren van de bedrijfsvoering binnen de organisatie. Hiertoe zijn er vele beleidsdocumenten herzien en is er gestart met het oprichten van een ondernemingsraad. In 2015 is er voortgebouwd op deze ontwikkeling. Zo is er een periodiek ochtendoverleg ingesteld, evenals een periodiek medewerkeroverleg. De voorlichtingsstructuur voor nieuwe en bestaande medewerkers is geanalyseerd en aangepast, en op de gebieden van HRM en veiligheid zijn er nieuwe plannen opgesteld en ingevoerd, waaronder nieuwe functieomschrijvingen e.d.

OR & CAO

Op 29 mei is de ondernemingsraad samengesteld, welke bestaat uit de volgende leden:

- Robert Blom, voorzitter (medewerker kantoor)
- Isabelle Cordon, vice-voorzitter (medewerker kantoor)
- Marc van Hasselt, secretaris, communicatie en penningmeester (medewerker park)
- Erwin Ruiten, raadslid (medewerker park)
- Marco Schlingmann, raadslid (medewerker horeca)

De OR heeft samen met de HRM manager gewerkt aan het invoeren van een cao, gebaseerd op de cao dagrecreatie. Deze cao is per 1 januari 2016 geldig.

PERSONEEL

Samenstelling park & horeca:

Doordat Archeon niet het hele jaar geopend is en de bezoekersaantallen afhangen van meerdere factoren, werken veel medewerkers via een contract op oproepbasis. De ArcheoTolken en horecamedewerkers zijn in dienst van april t/m oktober, waardoor er jaarlijks sprake is van enige verloop in het personeelsbestand. Afgelopen jaar was geen uitzondering. In februari is een nieuw sollicitatieproces gestart, waarbij de vaste ploeg is aangevuld met nieuwe seizoen krachten. Tevens is er een banenmarkt georganiseerd om extra sollicitanten te bereiken.

Samenstelling kantoor:

- Ed Baumann is aangesteld als nieuwe parkmanager en wordt hierbij geassisteerd door Kevin Mast.
- Bert van 't Veer is aangesteld als HRM manager.
- Joeri Gordijn is gestopt. Zijn evenement-taken zijn overgenomen door o.a. Marc van Hasselt.
- Mieke Lautenbach versterkt de afdeling communicatie & sales.
- Margot Gaastra heeft haar takenpakket aangevuld en treedt op als preventiemedewerker.

Er zijn in 2015 meerdere stagiaires aan het werk geweest, o.a. op de Technische Dienst, de horeca, het park en het kantoor.

VRIJWILLIGERS

Er zijn meerdere teams van vrijwilligers van de VVvA actief geweest in 2015. Zo heeft een team zorg gedragen voor al het groen in het museum, is de bouwploeg actief betrokken geweest bij enkele projecten en zijn er op meerdere momenten vrijwilligers ingezet in het park (bv de Scutterie) en het Archeologiehuis. Zij zijn goed begeleid door de Vereniging Vrienden van Archeon en velen blijven betrokken bij Archeon.

Er is opnieuw met vrijwilligers gewerkt tijdens de Midwinterfair. De vrijwilligers hielpen met o.a. parkeren, vuren, infobalie, service, ontvangst en podiummanagement, en waren ontzettend enthousiast.

In het Archeologiehuis Zuid-Holland zijn wekelijks twee vrijwilligers aan de slag gegaan. Cor Verhagen en Guido van Dijk ontvangen een middag per week de bezoekers en maken hun wegwijs in het museum.

VEILIGHEID

In 2015 zijn de veiligheidsplannen van het Archeologiehuis en Archeon samengevoegd en compleet herzien. De BHV procedure is grondig onder de loep genomen, en het aantal hulpverleners is uitgebreid. Er is gekozen voor een nieuwe structuur in de taakverdeling, met het oog op de dynamische roosters. Ook is er een aanvullende oefening uitgevoerd.

Begin van 2015 is er door een externe partij een volledige Risico Inventarisatie en Analyse uitgevoerd, om de bestaande risico's in kaart te brengen. Naar aanleiding hiervan zijn er meerdere zaken aangepast.

5. GOVERNANCE

BESTURINGSMODEL

In 2015 is de Stichting Romeins Museum Alphen aan den Rijn omgevormd tot de Stichting Museumpark Archeon. Per november 2015 neemt de Stichting dan ook de museale taken voor heel Archeon voor haar rekening. In het organisatiemodel neemt de vennootschap (vertegenwoordigd door de directeur) de uitvoerende taken voor haar rekening, en fungeert het bestuur van de Stichting meer als een Raad van Toezicht.

Er is in 2015 een concept bestuursreglement opgesteld, waarin de taken, plichten en rechten van het bestuur omschreven staan, evenals een profielschets van eventuele nieuwe bestuursleden.

SAMENSTELLING

In 2015 heeft het bestuur enkele mutaties ondervonden. Zo is dhr. Kroes afgetreden als bestuurslid. Er is besloten om in 2016 naar een vervanger te zoeken, zodat het nieuwe bestuurslid niet halverwege de omvorming van de Stichting zou binnen vallen. Door dit uit te stellen naar 2016 wordt de kwaliteit van het bestuur als geheel geborgd.

In 2015 heeft dhr. Joerie van Sister opgetreden als ambtelijk secretaris. Dit o.a. vanwege zijn actieve rol in het opzetten en uitwerken van de nieuwe situatie en het begeleiden van de museumaanvraag. Ook is er in 2015 een nieuw rooster van aftreden opgesteld. Deze zal ingaan vanaf 2015, zodat het bestuur t.z.t. alles in goede orde kan overdragen aan hun opvolgers.

Niko Geerlings

Huidige functie: Voorzitter

Datum van aantreden: 16-06-2009

Competenties: Leidinggevende ervaring, bestuurlijke ervaring.

Nevenactiviteiten 2015:

- ↪ Bestuurslid Vereniging Vrienden van Archeon
- ↪ Commissie Activiteiten VVvA.
- ↪ Facilitair manager Toyota Material Handling Nederland.
- ↪ Voorman Scutterie van St. Sebastiaan

Dr. Karel Innemee

Huidige functie: Secretaris

Datum van aantreden: 16-06-2009

Competenties: Wetenschappelijke/academische ervaring, museale ervaring, educatieve ervaring.

Nevenactiviteiten 2015:

- ↪ Docent Mediterrane Archeologie Universiteit Leiden.

Jack Veldman

Huidige functie: Penningmeester (sinds 2014)

Datum van aantreden: 16-06-2009

Competenties: Leidinggevende ervaring, administratieve ervaring.

Nevenactiviteiten 2015:

- ↪ Directeur Archeon.

ROOSTER VAN AFTREDEN

Bestuurslid	Functie	Aantreeddatum	Start rooster	Einde termijn 1	Einde termijn 2	Einde termijn 3
Niko Geerlings	Voorzitter	16-6-2009	12-1-2015	15-1-2019	15-1-2023	15-1-2027
Jack Veldman	Penningmeester	16-6-2009	12-1-2015	15-1-2018	15-1-2022	
Karel Innemee	Secretaris	16-6-2009	12-1-2015	15-6-2018	15-6-2022	

CCG

De Stichting Museumpark Archeon onderschrijft de Governance Code Cultuur ("Code") en past haar principes toe. De toepassing van deze principes sluit goed aan bij de doelstelling en de aard van Archeon. De Stichting is van mening dat bij de uitvoering van haar doelstelling op transparante en integere wijze gewerkt wordt, en dat er een goede verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden is tussen het bestuur en de directie.

ONAFHANKELIJKHEID

Onafhankelijkheid is een belangrijke pijler binnen de governance van de Stichting Museumpark Archeon. Hierbij wordt de Code gevolgd. In de code staat dat Bestuurders iedere vorm van belangenverstrengeling moeten vermijden. Er is besloten dat er ten alle tijden een afvaardiging van de vennootschap in het bestuur moet zitten, om zo de overeenkomst met het Bouwfonds (en daarmee het voortbestaan van Museumpark Archeon) garant te stellen.

In het bestuur zit momenteel tevens een afvaardiging van de Vereniging Vrienden van Archeon, een zelfstandige, autonome organisatie met een eigen bestuur. Deze organisatie opereert los van het management van Archeon. Dit bestuurslid is verkozen vanwege zijn verdere competenties, en houdt de belangen van beide partijen strikt gescheiden.

Bij de samenstelling en werving van nieuwe bestuursleden wordt goed gekeken naar een eventuele eerdere (arbeids)relatie met Archeon, om belangenverstrengeling te voorkomen.

BEZOLDIGING

Leden van het bestuur van de Stichting Museumpark Archeon genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Wel hebben zij jaarlijks recht op een vergoeding van €150,- per vergadering voor de in uitoefening van hun functie gemaakte onkosten.

VERGADERINGEN BESTUUR 2015

In 2015 is het bestuur driemaal samen gekomen. Vanwege de reorganisatie van de Stichting is er veel via de telefoon en mail besproken en goedgekeurd (door alle bestuursleden), en is besloten om de vierde vergadering van 2015 te combineren met de eerste vergadering van 2016. Dit zodat alle documenten in goede orde kunnen worden voorbereid en doorgenomen. Hieronder volgt een kort overzicht van de onderwerpen per vergadering:

12 januari 2015

- Beleidsplan 2015-2018
- Evaluatie 2014
- Jaarverslag 2014
- Administratie 2012-2014
- Samenstelling en zitting bestuur, rooster van aftreden & ambtelijk secretaris
- Projecten (voortgang)
- Toekomstplannen

13 april 2015

- Jaarverslag 2014
- Projecten (voortgang)
- Bedrijfsvoering
- Museumregistratie Archeon
- Tijdelijke expositie
- Samenstelling bestuur
- Toekomstplannen

22 september 2015

- Projecten (voortgang)
- Opzet kerncollecties (en verdeling)
- Samenstelling bestuur
- Toekomstplannen
- De reorganisatie van de Stichting
- Bestuursreglement
- Statutenwijziging